

Sygn. akt XVII AmE 427/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Witold Rękosiewicz

po rozpoznaniu dnia 11 marca 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w O.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 31 października 2018 r. znak: (...)(...)

1) oddala odwołanie,

2) zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmE 427/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) decyzją z dnia 31 października 2018 r. nr (...)(...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755 ze zm., dalej: Pe), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924, dalej: Rozporządzenie w sprawie ograniczeń), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm., dalej: k.p.a.) w związku z art. 30 ust. 1 Pe orzekł, że:

I. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. (dalej: Przedsiębiorca, powód, Odbiorca) w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do punktów poboru energii elektrycznej zlokalizowanych w miejscowościach:

- O. przy ul. (...)
- R. przy ul. (...),
- G. ((...)-(...) G.),

naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 Pe, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe,

II. Za działanie wymienione w punkcie I wymierzył (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. karę pieniężną w kwocie 94 045 zł.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. w złożonym odwołaniu zaskarżyła powyższą decyzję Prezesa URE w całości. Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7, 77 i 80 k.p.a. poprzez zaniechanie dokonania wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i naruszenie zasad logicznego rozumowania, skutkujące przyjęciem, iż powód nie stosował się w dniach 10 - 12.08.2015 r. do ograniczeń w poborze energii, podczas gdy powód po otrzymaniu informacji o ich wprowadzeniu niezwłocznie podjął działania w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej, a ze zgromadzonych w sprawie dowodów wynika jednoznacznie, iż pobór energii w zakładach produkcyjnych powoda został ograniczony,

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, poprzez jego błędną wykładnię i zastosowanie, podczas gdy zachowanie określone w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe nie jest objęte sankcjami z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe,

3) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 Pe poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż w sprawie występują przesłanki określone w art. 11 i art. 11d ust. 3, podczas gdy przepis ten wyraźnie wskazuje, iż sankcjami objęte jest wyłącznie zachowanie operatora dystrybucyjnego, który pomimo nałożonego na niego obowiązku, nie podejmuje konkretnych działań w celu zapobieżenia wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,

4) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 Pe poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, iż powód nie zastosował się do ograniczeń w poborze energii, podczas gdy powód po otrzymaniu od operatora systemu dystrybucyjnego informacji o wprowadzeniu ograniczeń podjął niezwłocznie działania w celu ograniczenia ilości pobranej energii i zminimalizowania jej zużycia do procesów produkcyjnych oraz nie uwzględnił okoliczności, że potencjalne naruszenie wprowadzonych ograniczeń w poborze energii nastąpiło nie jako rezultat działania lub zaniechania powoda, a powstało przez wpływ czynników zewnętrznych, uniemożliwiających zbudowanie rozsądnego łańcucha przyczynowo skutkowego;

5) niezastosowanie art. 56 ust. 6a Pe, tj. instytucji odstąpienia od wymierzenia kary w sytuacji, gdy stopień szkodliwości czynu był znikomy, a powód zrealizował w całości obowiązki płynące z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.08.2018 r. w taki sposób, że ograniczył zużycie energii, a zjawisko zagrożenia dostaw energii w ogóle nie wystąpiło,

6) nieprawidłowym zastosowaniu przesłanek wymiaru kary określonych w art. 56 ust. 6 Pe i wymierzenie powodowi wysokiej kary pieniężnej w oparciu o błędne przyjęcie, że stopień zawinienia powoda oraz stopień szkodliwości zarzucanego mu czynu były duże, podczas gdy stopień jego zawinienia oraz stopień szkodliwości czynu były znikome, a powód niezwłocznie podjął działania w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej,

7) art. 355 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i nie uwzględnienie specyfiki prowadzenia działalności w odniesieniu do przedsiębiorcy trudniącego się codziennym skupem oraz przetwarzaniem mleka surowego oraz produkcją artykułów spożywczych,

8) naruszenie art. 2 i 32 Konstytucji poprzez nieprzestrzeganie zasad sprawiedliwości społecznej oraz zasady równego traktowania przez władze publiczne, polegające na wymierzeniu kary powodowi przy braku uwzględnienia specyfiki prowadzonej przez niego działalności gospodarczej i odstąpienie od wymierzania kar innym podmiotom z branży mleczarskiej.

Na podstawie powyższych zarzutów powód wniósł o:

- 1) uchylenie zaskarżonej decyzji w całości,
- 2) ewentualnie o zmianę decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, a w przypadku uznania, że nie ma podstaw do uchylenia decyzji w całości lub w części - o obniżenie kary pieniężnej przy zastosowaniu cen 1 MW z sierpnia 2015 r.
- 3) zasądzenie od Prezesa URE na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Powód podniósł, że Prezes URE w toku postępowania dokonał błędnych ustaleń stanu faktycznego i zaniechał wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego. Pomiął, że powód zajmuje się przetwarzaniem mleka surowego i produkcją artykułów spożywczych, nie miał możliwości ograniczenia skupu mleka, informacja o ograniczeniu poboru energii elektrycznej pojawiła się nagle a powód dowiedział się o nim w dniu 11 sierpnia 2015 r. i natychmiast podjął działania w celu zminimalizowania poboru energii elektrycznej. Powód oświadczył, że nie otrzymał pisma operatora sieci dystrybucyjnej (...) pisma z dnia 30 lipca 2014 r. zawierającego Plan ograniczeń dla punktu poboru przy energii elektrycznej zlokalizowanego przy ul. (...) w O.. Wskazał, że (...) nie mógł wysłać ww. pisma w lipcu 2014 r. w oparciu o umowę zawartą w listopadzie 2014 r. Wobec tego nie ma zastosowania powoływane się na § 3 tej umowy w piśmie wysłanym rzekomo kilka miesięcy wcześniej. Ponadto zarzucił, iż w zaskarżonej decyzji Prezes URE błędnie podaje, iż łącznie powód przekroczył 31,34864 MW w godzinie, podczas gdy są to łączne przekroczenia dobowe, a nie godzinowe. Przy czym ze znajdujących się w aktach dokumentów poboru mocy dla poszczególnych punktów odbioru wynika, że w poszczególnych godzinach doby przekroczenie mocy było nieznaczne i sukcesywnie było przez powoda wyeliminowane. Za nieuprawnione uznał powód stanowisko Prezesa URE dotyczące punktu poboru energii elektrycznej w G., co do którego wskazane zostało w uzasadnieniu decyzji, iż „dla ustalenia ewentualnego przekroczenia w 11 stopniu zasilania i wartości ewentualnej kary Prezes URE przyjął wartość mocy umownej wyższą niż w planie ograniczeń obowiązującym w okresie 10-31 sierpnia 2015.”. Podniósł, że takie stanowisko jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Wskazał, że Prezes URE nie uwzględnił faktu, iż punkt poboru w G. w 2015 r. należał do firmy (...) sp. z o.o., która dopiero w 2016 r. została przejęta przez powoda. W ocenie powoda Prezes URE, na skutek naruszenia określonych w art. 7, 77 i 80 k.p.a. zasad wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego błędnie przyjął, że Przedsiębiorca nie stosował się w dniach 10 – 12 sierpnia 2015 r. do ograniczeń w poborze energii, podczas gdy po otrzymaniu informacji o ich wprowadzeniu powód niezwłocznie podjął działania w celu ich zastosowania. Na podstawie treści art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe w zw. z art. 11 i 11d ust. 3 Pe powód stwierdził, że przepisy te nie mają zastosowania w sprawie. Stwierdził, iż ustawodawca wymieniając przepisy art. 11, 11c ust. 3 lub 11d ust. 3 Pe celowo wskazał konkretne naruszenia i nie zezwolił na zastosowanie wykładni rozszerzającej o dodatkowe naruszenia art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. Zdaniem powoda art. 11 Pe dotyczy wymierzenia kary pieniężnej z tytułu niestosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów wydanego na wniosek ministra właściwego do spraw energii, czyli w przedmiotowej sprawie rozporządzenia Rady Ministrów wydanego w dniu 11 sierpnia 2015 r., w momencie, gdy powód już ograniczył pobór energii elektrycznej. W ocenie powoda z powyższych przyczyn rozporządzenie to nie może mieć do niego zastosowania. Pozostałe przepisy dotyczą zagrożenia bezpieczeństwa dostaw a nie poboru energii elektrycznej. Nie mają zastosowania bezpośrednio do odbiorcy energii elektrycznej a do operatorów sieci, nakładając na nich obowiązki podjęcia określonych działań. Ponadto powód, powołując się na przepisy art. 11 ust. 6 i ust. 6a Pe stwierdził, że w wydanym na ich podstawie rozporządzeniu określone zostaną zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 Pe z uwzględnieniem znaczenia odbiorców i w sposób umożliwiający odbiorcom energii dostosowanie się do ograniczeń w określonym czasie. Powód zarzucił, że komunikaty wydane przez (...) w dniach 10-12 sierpnia 2015 r. nie dawały odbiorcom żadnego czasu na dostosowanie się do ograniczeń oraz nie dawały możliwości zaplanowania takich procesów produkcyjnych, które nie przynosiłyby strat dla przedsiębiorców i dla ochrony środowiska naturalnego. Zdaniem powoda Prezes URE pominął fakt, że natychmiastowe wyłączenie ciągów chłodniczych i maszyn produkcyjnych spowodowałoby niewyobrażalne straty finansowe, konieczność poniesienia kosztów utylizacji mleka oraz szkody w środowisku naturalnym. Powód

wskazał również, że Prezes URE nie wskazał żadnego dowodu na poparcie stanowiska, że rzekome naruszenie miało istotny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Ma to szczególne znaczenie, ponieważ ograniczenia trwały od 10 do 31 sierpnia 2015 r., a powód przekroczył normy wskazane przez (...) w komunikatach w pierwszych dwóch dniach, a nie w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. Powód ponownie podkreślił, że zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe kary pieniężne mogą być wymierzone za naruszenie przepisów art. 11, 11c ust. 3 lub 11d ust. 3 Pe i przepis ten nie pozwala na zastosowanie wykładni rozszerzającej i nałożenie kary określonej w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe.

Zdaniem powoda nałożenie na niego tak wysokiej kary świadczy o naruszeniu zasady równego traktowania w stosunku do innych przedsiębiorców w branży mleczarskiej. Z uzyskanych przez powoda informacji wynika, że w pierwszych dniach wprowadzenia ograniczeń również inne zakłady zajmujące się przetwórstwem surowego mleka przekroczyły wprowadzone normy poboru, jednak żadna kara nie została na te podmioty nałożona. Takie wybiórcze działanie stanowi naruszenie określonych w art. 2 i 32 Konstytucji zasad sprawiedliwości społecznej i równego traktowania poprzez wymierzenie powodowi kary przy braku uwzględnienia specyfiki prowadzonej działalności gospodarczej i odstąpienie od wymierzenia kary innym podmiotom z branży mleczarskiej. Powód nie zgodził się również z przyjętą przez Prezesa URE metodą ustalenia wysokości nałożonej decyzją kary pieniężnej z uwzględnieniem najwyższej w okresie trzech lat ceny energii elektrycznej. Wskazał, że w okresie rzekomego zagrożenia bezpieczeństwa średnia cena kształtowała się w okolicach 200 zł za 1 MW. Zdaniem powoda wysokość nałożonej kary pieniężnej została ustalona w oparciu o nierealne przesłanki. Ze względu na specyfikę przerabianego surowca oraz brak jakichkolwiek wcześniejszych naruszeń Prezes URE powinien zastosować art. 56 ust. 6 i 6a Pe. Pozwany powinien uwzględnić stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie i możliwości finansowe powoda. W ocenie powoda Prezes URE powinien na podstawie art. 56 ust. 6a Pe odstąpić od wymierzenia kary. Stwierdził, że w zaskarżonej decyzji pozwany nie tylko nie wykazał, że stopień zawinienia był znaczny, ale wręcz potwierdził stanowisko powoda, iż stopień szkodliwości naruszenia był znikomy, a powód w ciągu jednego dnia dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Wskazał, że w sprawie bezsporne jest, iż powód był objęty ograniczeniami obowiązującymi w dniach 10 -31 sierpnia 2015 r. Ze względu na wielkość mocy umownej, ustalonej powyżej 300 kW nie podlegał wyłączeniu na podstawie § 5 pkt 1 Rozporządzenia w sprawie ograniczeń. Nie podlegał także ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami z mocy § 6 ust.1 tego Rozporządzenia. Pozwany zaznaczył, że dla punktów poboru w O. i R. powód posiada umowy o świadczenie usług dystrybucji, a dla punktu poboru w G. zawarł umowę kompleksową. Na podstawie postanowień tych umów powód był zobowiązany do ograniczenia poboru energii elektrycznej w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów. Wskazał, że informacje o wielkości obowiązujących powoda danych wynikających w planu wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej zostały przekazane Odbiorcy w pismach z dnia 15 lipca 2014 r. znak (...), z dnia 30 lipca 2014 r. znak (...) oraz z dnia 7 maja 2014 r. znak (...)(...). Podkreślił, że powód został zakwalifikowany do grupy podmiotów, które ustawodawca uznał za mające istotny wpływ na Krajowy System Elektroenergetyczny. Odnosząc się do zarzutów odwołania pozwany wskazał, że uprawnienia przysługujące operatorowi systemu w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej określa przepis art. 11d ust. 3 Pe. W przepisie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe ustawodawca zawęził czasowo i terytorialnie zakres wprowadzanych ograniczeń. Zdaniem pozwanego w okresie od 10 do 12 sierpnia 2015 r., podczas występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, kiedy jeszcze nie obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogli wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej. Podstawę materialnoprawną do wprowadzenia tych ograniczeń, w tym ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej stanowi art. 11d ust. 3 Pe. Przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe należy traktować jako ściśle określający zakres czasowy wprowadzanych ograniczeń. Wbrew stanowisku powoda przepis ten nie stanowi samodzielnej podstawy prawnej do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Pozwany wskazał, że ograniczenia określone w art.11d ust. 3 Pe obejmują swoim zakresem również ograniczenia wymienione w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, który

jedynie konkretyzuje czasowo i terytorialnie działanie wprowadzonych ograniczeń. Na podstawie przedstawionej argumentacji Prezes URE za niezasadny uznał zarzut naruszenia art. 56 ust.1 pkt 3a w związku art. 11d ust. 3 i art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. Stwierdził, że skoro wynikająca z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe sankcja obejmuje niedostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11d ust. 3 Pe, nie ma potrzeby obejmowania sankcją również ograniczeń, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. Wskazał, że zachowanie powoda polegające na niestosowaniu się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe zostało objęte sankcją poprzez odesłanie w przepisie karnym art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe do art. 11, 11c ust. 3 i 11d ust. 3Pe, bowiem w istocie to przepis art. 11d ust. 3 Pe stanowi materialnoprawną podstawę do wprowadzenia powyższych ograniczeń, zaś OSP wprowadzając z dniem 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze mocy odwołał się do art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe określając na tej podstawie okres i zakres terytorialny wprowadzanych ograniczeń.

Zarzuty uwzględnienia przy wydawaniu decyzji błędnych danych oraz pominięcia faktu braku doręczenia powodowi przez (...) planu ograniczeń Prezes URE uznał za chybione. Wskazał, iż z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że plany ograniczeń zostały przekazane powodowi w skierowanych do niego pismach. Zgodnie z planem ograniczeń obowiązującym od 1 września 2014 r do 31 sierpnia 2015 r. moc umowna w punktu poboru w O. została ustalona na poziomie 3200 kW w godzinie (moc dla 20 stopnia zasilania 400 kW w godzinie), dla punktu poboru w R. – 470 kW w godzinie (dla 20 stopnia zasilania 0 kW w godzinie) a w G. – 1000 kW w godzinie (dla 20 stopnia zasilania – 210 kW). Odpowiadając na twierdzenie powoda, że w okresie obowiązywania ograniczeń przewidziana w planie ograniczeń moc bezpieczna okazała się zbyt niska ze względu na specyfikę procesu technologicznego Odbiorcy Prezes URE stwierdził, że przy zawieraniu umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej Przedsiębiorca nie dochował określonej w art. 355 § 2 k.c. należytej staranności. Zdaniem pozwanego, przy zawieraniu umowy Przedsiębiorca nie uwzględnił charakteru produkcji w ruchu ciągłym oraz szczególnych wymagań dotyczących produktów nabiałowych i nie zapewnił w umowie wyższej mocy bezpiecznej dla należących do niego obiektów.

Odnośnie zarzutu braku ustalenia przed wydaniem decyzji, kiedy powód dowiedział się o komunikacie (...), Prezesa URE wskazał, że sposób wydawania komunikatów (...) uregulowany jest w §12 Rozporządzenia w sprawie ograniczeń i tylko przez brak należytej staranności Odbiorca nie dowiedział się o ograniczeniach odpowiednio wcześniej.

Zdaniem pozwanego w sprawie nie została spełniona przesłanka znikomej szkodliwości czynu. Nie było więc możliwe odstąpienie od wymierzenia kary na podstawie art.56 ust.6a Pe. Twierdzenie powoda, iż stopień niedostosowania się do ograniczeń miał znikomy wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego uznał pozwany za pozbawione podstaw do uznania. Pozwany podkreślił iż nawet niewielkie przekroczenia nie nastąpiły w normalnym, prawidłowym okresie funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, ale w okresie, gdy ze względu na warunki zewnętrzne (niski stan wód i upały) bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej było zagrożone. Pozwany przedstawił też zasady, na jakich ustalił wysokość nałożonej decyzją kary pieniężnej. Stwierdził, że nałożona kara została ustalona na poziomie niewygórowanym. Wymierzona kara stanowi zaledwie (...) przychodu osiągniętego w poprzednim roku. Podkreślił, że przepisy Rozporządzenia w sprawie ograniczeń, szczególnie określone w nim kryteria, wyłączenia i ograniczenia winny mieć zastosowanie na etapie planowania a nie realizacji planów ograniczeń. W przypadku, gdy dany odbiorca nie powinien być objęty (w całości lub w części potrzeb energetycznych) planem ograniczeń, okoliczność tę należy uwzględnić już na etapie sporządzania przez (...) takiego planu dla tego odbiorcy. Wobec tego na odbiorcy ciąży obowiązek współdziałania z (...) w procesie ustalania planów ograniczeń w celu przedstawienia (...) przesłanek do jego uwzględnienia wśród podmiotów objętych ochroną przed wprowadzanymi ograniczeniami.

Prezes URE zwrócił też uwagę na nieskuteczność zarzutów dotyczących kwestii proceduralnych w postępowaniu przed SOKiK. Podkreślił, iż postępowanie było prowadzone rzetelnie, a stan faktyczny został prawidłowo ustalony.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. jest przedsiębiorcą z branży mleczarskiej, zajmującym się produkcją wyrobów z mleka. (bezsporne)

Powód prowadzi działalność gospodarczą w obiektach zlokalizowanych w O. przy ul. (...), w R. przy ul. (...) oraz w miejscowości G., (...)-(...) G. (dalej : obiekty powoda).

Powód miał zawarte z (...) umowy o dostarczanie energii elektrycznej:

1) do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w O. przy ul. (...) - na podstawie Umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...) zawartej dnia 25 listopada 2014 r. (k.72-76 akt adm.) Zgodnie z § 3 ww. umowy, odbiorca zobowiązany jest do ograniczenia poboru mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów. Informacje o wielkości danych dotyczących tego punktu poboru energii ((...)) wynikające Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały powoda okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r. zostały przekazane Odbiorcy przez (...) w piśmie z dnia 30 lipca 2014 r. znak: (...). Moc umowna dla tego obiektu w sierpniu 2015r. wynosiła 3,200 MW, a moc bezpieczna zgodnie z Planem ustalona została na 0,4 MW. (k. 79 akt adm.)

2) do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w R. przy ul. (...) - na podstawie Umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) zawartej dnia 19 grudnia 2012 r. (k. 30-46 akt adm.) Zgodnie z § 3 ww. umowy Odbiorca zobowiązany jest do ograniczenia poboru mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów. Informacje o wielkości danych dotyczących tego (...) Odbiorcy wynikające z Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r., zostały przekazane Odbiorcy przez (...) w piśmie z dnia 15 lipca 2014 r. znak: (...). Moc umowna dla tego obiektu w sierpniu 2015r. wynosiła 0,470 MW, a moc bezpieczna zgodnie z Planem ustalona została na 0,0 MW. (k.82 akt adm.)

3) do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w miejscowości G. ((...)-(...) G.) - na podstawie Umowy kompleksowej nr (...) zawartej dnia 1 kwietnia 2009 r. między (...) S.A. a (...) sp. z o.o. (spółkę przejętą przez (...) w 2012 r.) (k.115-120 akt adm.) Zgodnie z § 9 ww. umowy Odbiorca zobowiązany jest do ograniczenia poboru mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów. Informacje o wielkości danych dotyczących tego (...) Odbiorcy wynikające z Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r., zostały przekazane Odbiorcy przez (...) w piśmie z dnia 7 maja 2014 r. znak: (...)(...). Moc umowna Odbiorcy dla tego punktu poboru energii elektrycznej określona została w Planie na poziomie 0,700 MW, natomiast moc określona dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,210 MW. Jednakże, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że moc umowna obowiązująca w czasie wprowadzonych ograniczeń w tym punkcie poboru energii elektrycznej określona została na poziomie 1,000 MW w godzinie. Wobec powyższego, Prezes URE miarkując wysokość kary wziął pod uwagę fakt, iż Odbiorca subiektywnie mógł mieć świadomość, że w 11 stopniu zasilania obowiązywała moc umowna, a także, iż 11 stopień zasilania wprowadzony był na okresy mniejszego ryzyka dla wystąpienia niedoboru w krajowym systemie energetycznym. Stąd, dla ustalenia ewentualnego przekroczenia w 11 stopniu zasilania (i wartości ewentualnej kary) Prezes URE przyjął wartość mocy umownej wyższą niż w planie ograniczeń obowiązującym w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. (k.121 akt adm.)

Na etapie ustalania planów ograniczeń dla obiektów odbiorcy powód nie zgłaszał do (...) konieczności zwiększenia wartości określonych planie. Nie zgłaszał także przed sierpniem 2015 r., iż nie powinien być objęty planem ograniczeń ze względu na specyfikę prowadzonej działalności.(bezsporne)

(...) S.A. z siedzibą w K. jako Operator Systemu Przesyłowego (dalej: (...) lub OSP), w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowych (IRiESP), spowodowanych m. in. sytuacją pogodową i hydrologiczną (wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach) oraz wynikającego z niej ograniczenia w pracy części elektrowni, stwierdził wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16d Pe i - na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe - wprowadził od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w

dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które na skutek wejścia w życie z dniem 12 sierpnia 2015 r. wydanego w dniu 11 sierpnia 2015 r. przez Radę Ministrów rozporządzenia, obowiązywały do godziny 24:00 dnia 11 sierpnia 2015 r.

Dnia 10 sierpnia 2015 r. OSP, działając w oparciu o art. 11c ust. 3 Pe, zgłosił właściwemu ministrowi oraz Prezesowi URE konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, tj. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, przewidującego na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła.

Komunikaty o obowiązujących stopniach zasilania, wprowadzonych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, były ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) o godzinie 7:55 i 19:55 oraz na stronach internetowych operatorów. (fakty powszechnie znane, również znane Sądowi z urzędu.)

Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które przewidywało te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW. (fakty znane Sądowi z urzędu.)

Na wezwanie Prezesa URE (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. oraz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. (...), do których sieci (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. jest przyłączona, pismami z dnia 10 maja 2016 r. o znaku (...) oraz z dnia 22 lipca 2016 r. o znaku (...) przedstawili zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktów poboru energii elektrycznej zlokalizowanych w O. przy ul. (...), R. przy ul. (...) oraz w miejscowości G., (...)-(...) G.. (3-6 akt adm.)

Z przedstawionych przez (...) informacji wynika, że powód w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. przekroczył wartości poboru mocy obowiązujące go na podstawie Planów wprowadzania ograniczeń dla powyższej wymienionych Obiektów przedsiębiorcy w następujący sposób:

1. Obiekt położony w O. przy ul (...):

10 sierpnia 2015r. – łącznie 19,5492 (MW w godzinie)

11 sierpnia 2015r. – łącznie 6,2972 (MW w godzinie)

12 sierpnia 2015r. – łącznie 1,2110 (MW w godzinie)

Razem łącznie : 27,0574 (MW w godzinie),

2. Obiekt położony w R. przy ul. (...)

10 sierpnia 2015r. – łącznie 0,963 (MW w godzinie)

11 sierpnia 2015r. – łącznie 0,310 (MW w godzinie)

Razem łącznie: 1,273 (MW w godzinie),

3. Obiekt położony w G. (...)-(...) G.)

10 sierpnia 2015r. łącznie 2,27036 (MW w godzinie)

11 sierpnia 2015r. – łącznie 0,74788 (MW w godzinie)

Razem łącznie 3,01824 (MW w godzinie).

Łączne przekroczenie poboru mocy dla trzech wymienionych punktów poboru wyniosło we wskazanych dniach 31,34864 MW w godzinie.

Pismem z dnia 28 kwietnia 2017 r. o znaku (...) (...) Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w jego obiektach w O. oraz w R.. (1-2 akt adm.)

W piśmie z dnia 17 maja 2017 r. powód przedstawił swoje stanowisko w sprawie. Stwierdził, że w jego zakładach produkcyjnych niemożliwe było natychmiastowe drastyczne ograniczenie zużycia energii ze względu na proces produkcyjny, który obejmuje codzienne przyjmowanie od rolników i magazynowanie kilkuset tysięcy litrów mleka, które następnie musi być przerobione, aby opróżnić magazyny mleka na kolejne dostawy. Wstrzymanie dostaw również nie było możliwe ze względu na posiadane przez powoda umowy oraz doprowadziłoby do skażenia środowiska ze względu na konieczność utylizacji przez rolników ogromnych ilości mleka. Mimo to powód podjął działania w celu jak najszybszego ograniczenia zużycia energii, które polegały na ograniczeniu produkcji w dniach od 12 do 30 sierpnia 2015 r. oraz zmianie planów produkcyjnych. Powołał się też na brak podstawy prawnej do karania powoda za przekroczenia poboru energii w dniach 10-11 sierpnia 2015r. (15-17 akt adm.)

W wyniku dalszej analizy przesłanych Prezesowi URE przez (...) danych, wskazujących odbiorców, którzy nie dostosowali się do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, obowiązujących w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r., ujawniono dodatkowy punkt poboru energii elektrycznej należący do Odbiorcy, zlokalizowany w miejscowości G., w którym nastąpiły przekroczenia wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W związku z powyższym, pismem z dnia 14 maja 2018 r. nr (...) (...) (...), poinformowano (...) Sp. z o.o., o dodatkowym punkcie poboru energii elektrycznej Odbiorcy, zlokalizowanym w miejscowości G., wobec którego będzie również toczyć się postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia kary. Jednocześnie wezwano Odbiorcę o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie oraz o przesłanie stosownych dokumentów.(k.89 akt adm.)

Pismem z dnia 23 lipca 2018 r. Odbiorca przedstawił swoje stanowisko w sprawie, ponownie wskazując na specyfikę prowadzonej produkcji oraz charakterystykę zasilania elektrycznego urządzeń w obiektach Odbiorcy, a także zagrożeń związanych z koniecznością dostosowania się do wprowadzonych w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń. Wskazał, że gdyby w zakładzie w G. natychmiast wstrzymano produkcję, trzeba by wylać ogromne ilości jogurtu do oczyszczalni ścieków, co stanowiłoby zagrożenie dla środowiska. (k.98 akt adm.) Pismem z dnia 5 października 2018 r. znak (...) (...) zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania dowodowego w i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy. W wyznaczonym terminie powód nie skorzystał z przysługujących uprawnień, nie przesłał również żadnych uwag pocztą.(k.141 akt adm.)

Z przedstawionych przez powoda w toku postępowania administracyjnego dokumentów znajdujących się w aktach administracyjnych wynika, że w 2017 r. powód osiągnął przychód w wysokości (...) zł oraz zysk netto w wysokości (...) zł. (k. 124-138 akt adm.)

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (art. 11 ust. 1 pkt 2 Pe), które polegają na ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej (art. 11 ust. 3 pkt 1 Pe). Organem uprawnionym do kontroli przestrzegania stosowania ograniczeń w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej jest Prezes URE (art. 11 ust. 1 pkt 5 Pe).

W myśl art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin,

- niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 (art. 11c ust. 3 Pe).

W sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w następstwie zdarzeń, o których mowa w art. 11c ust. 1, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, zgodnie z art. 11d ust.1 Pe, podejmuje wymienione w tym przepisie działania.

W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia (art. 11d ust. 3 Pe). Stosownie do treści art. 11d ust. 2 Pe w okresie wykonywania tych działań użytkownicy systemu, w tym odbiorcy energii elektrycznej, są obowiązani stosować się do poleceń operatora systemu elektroenergetycznego, o ile wykonanie tych poleceń nie stwarza bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób.

Na podstawie art. 11 ust. 6 Pe Rada Ministrów wydała rozporządzenie z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw lub ciepła (Rozporządzenie lub Rozporządzenie w sprawie ograniczeń). Rozporządzenie określa szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami, zakresy planów wprowadzania ograniczeń oraz sposoby określania w nich wielkości tych ograniczeń a także sposoby podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach. Zgodnie z § 8 ust. 1 Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w których określone są wielkości maksymalnego poboru energii elektrycznej dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania. Plany ograniczeń polegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia (§ 8 ust. 2 Rozporządzenia). Zgodnie z § 8 ust. 3 Rozporządzenia plany wprowadzenia ograniczeń opracowane przez operatorów systemu dystrybucyjnego podlegają uzgodnieniu z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego, czyli (...) S.A., który opracowuje plan wprowadzania ograniczeń i przedstawia Prezesowi URE do uzgodnienia. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej są więc wprowadzane na podstawie Planu wprowadzania ograniczeń opracowanego przez (...) S.A., uzgodnionego z Prezesem URE i planów wprowadzania ograniczeń opracowanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych. Plany te mają zastosowanie do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych przez (...) do czasu wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, oraz wprowadzonych przez ww. rozporządzenie Rady Ministrów.

W niniejszej sprawie podstawą do wprowadzenia przez OSP ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. był powołany w komunikacie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, który faktycznie nie jest sankcjonowany art. 56 ust. pkt 3a Pe, a dopiero od dnia 12 sierpnia 2015 r. przepisy wydanego przez Radę Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. Rozporządzenia. Jednak podstawę prawną dla działań OSP podjętych w oparciu o art. 11c ust. 2 pkt

2 Pe stanowił przepis art. 11d ust. 3 Pe. W ocenie Sądu zgodzić należy się z Prezesem URE, że przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe ma charakter uszczegóławiający dla zawartej w treści art. 11d ust. 3 Pe normy o charakterze ogólniejszym. Regulacja art. 11d ust. 3 Pe stanowi bowiem zasadniczą podstawę prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. To w przepisie art. 11d ust. 3 Pe ustawodawca wskazał, że w wypadku występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Jest to więc norma ogólna w stosunku do przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, który jedynie precyzuje, w jakim ograniczonym zakresie operator może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności przepis ten wskazuje, że może to nastąpić jedynie w odniesieniu do dostarczania i poboru energii i tylko do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Powyższe prowadzi do wniosku, że podstawą działania OSP, wprowadzającego ograniczenia w dniu 10 sierpnia 2015 r. był przepis art. 11d ust. 3 Pe, wprost sankcjonowany w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe. Oczywiście jest przy tym, że generalną podstawą do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii została zawarta przez ustawodawcę w art. 11 Pe, w którym wskazano, że w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Nie stosowanie się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11 Pe jest również sankcjonowane w przepisie art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

Dokonana powyżej wykładnia językowa przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe i art. 11d ust. 3 Pe wprost wskazuje na możliwość sankcjonowania przez przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe zachowania odbiorców, którzy dopuścili się naruszenia ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe skoro, jak już wskazano, jest to uprawnienie dla operatora przewidziane w art. 11d ust. 3 Pe.

Jakkolwiek w demokratycznym państwie prawa zakłada się pierwszeństwo wykładni językowej (uchwała Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2003 r., III CZP 8/03; postanowienia Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r., I KZP 25/05; z 31 sierpnia 2005 r., V KK 426/04,), to jednak powszechnie uznawane jest za konieczne posiłkowanie się także subsydiarnie wykładnią systemową oraz wykładnią funkcjonalną (uchwała Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2006 r., I KZP 53/05; postanowienie Sądu Najwyższego z 2 grudnia 2004 r., III KK 112/04; uchwała Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2003 r., III CZP 8/03; uchwała Sądu Najwyższego z 19 maja 2015 r., III CZP 114/14; wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2008 r., II CSK 650/07). Odstępstwo jednak od jasnego i oczywistego sensu przepisu wynikającego wprost z treści przepisu mogą jedynie uzasadniać szczególnie istotne i doniosłe racje prawne, społeczne, ekonomiczne lub moralne (tak uchwała Sądu Najwyższego z 14 października 2004 r., III CZP 37/04, wyrok Sądu Najwyższego z 21 lipca 2004 r., V CK 21/04, uchwała Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r. I KZP 18/05). Dopuszcza się również odstępstwa od wyniku zastosowania wykładni językowej, gdy wynik ten prowadzi do rażąco niesprawiedliwych lub irracjonalnych konsekwencji (uchwała Sądu Najwyższego z 19 maja 2015 r., III CZP 114/14, OSNC 2015 nr 12, poz. 134; wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2008 r., II CSK 650/07, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., I PK 409/02, OSNP 2004 nr 19, poz. 334).

Zdaniem Sądu w świetle powyższego brak argumentów, które pozwalająby na zmianę kierunku wykładni art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe i art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe oraz art. 11d ust. 3 Pe, niż wynikające z wykładni językowej. Wykładnia systemowa i celowościowa jedynie wzmacniają argumentację, iż niedostosowanie się przez odbiorców do ograniczeń w poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez operatora sieci przesyłowej w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe w zw. z art. 11d ust. 3 Pe oraz wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w oparciu o przepis art. 11 ust. 7 Pe podlega sankcji określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

Odwołując się do wykładni celowościowej należy wskazać, że wyraźnym celem wszystkich analizowanych przepisów stanowiących podstawę do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej jest eliminowanie zagrożeń dla systemu elektroenergetycznego m.in. przed niekontrolowanymi awariami systemu z powodu jego przeciążenia i tym samym zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Realizacja tego celu jest niezwykle istotna właśnie

w aspekcie zagwarantowania bezpieczeństwa energetycznego kraju, dlatego ustawodawca dla zabezpieczenia jego realizacji wprowadził sankcje w postaci kar administracyjnych dla podmiotów, które nie stosują się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii. Zatem także ze względu na cel uregulowań należy przyjąć, że zamiarem regulacji ustawowej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, było objęcie sankcją niestosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, a tym samym wymuszenie na adresatach normy, a więc także odbiorcach energii, wprowadzenia ograniczeń dla których podstawę prawną stanowi nie tylko przepis art. 11 ale i przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11d ust. 3 Pe, skoro były one wprowadzane w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii.

Interpretując powołane regulacje za pomocą reguł wykładni systemowej należy wskazać, że umiejscowienie przepisów w danym akcie prawnym nie jest przypadkowe, lecz wynika z racjonalnego działania prawodawcy. Z takiej wykładni może wynikać wniosek, że przepis umieszczony w ustawie niżej ma mniejsze znaczenie ze względu na treść przepisu wyżej położonego. W przypadku art. 11c i 11d Pe doszło do wadliwej z punktu widzenia techniki legislacyjnej regulacji wprowadzania ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania i dystrybucji, poprzez umiejscowienie przepisu o mniejszym znaczeniu, czyli przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe (wprowadzającego ograniczenie dla bardziej ogólnej regulacji zawartej w art. 11d ust. 3), przed przepisem o charakterze nadrzędnym, jakim jest art. 11d ust. 3 Pe, stanowiącym generalną kompetencję dla operatora systemu przesyłowego do wprowadzenia ograniczeń w przesyłaniu i dystrybucji energii elektrycznej. Ze względu na założenie spójności systemu prawa i jego logiczności, nie można jednak uznać, że brak wyraźnego odwołania się w przepisie art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe do art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe świadczy o woli ustawodawcy zwolnienia od sankcji niesubordynacji odbiorców, dla których podstawę dla wprowadzenia ograniczeń stanowił art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. W ocenie Sądu to właśnie dążenie do wykładni w duchu spójności systemu prawa musi prowadzić do jedynego logicznego wniosku, że wystarczające jest jednak wskazanie przez ustawodawcę normy sankcjonowanego art. 11d ust. 3 Pe., skoro to on w istocie stanowi podstawę do wprowadzenia ograniczeń w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. Przyjęcie, że wprowadzenie znacznie dalej idących ograniczeń, dla których przyzwolenie stanowi przepis art. 11d ust. 3 Pe., byłoby sankcjonowane w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, a wprowadzenie tych ograniczeń w znacznie mniejszym rozmiarze, bo odnoszącym się tylko do poboru energii elektrycznej i to tylko na okres maksymalnie 72 godzin, sankcjonowane już by nie było, należy więc uznać za nieracjonalne. To właśnie zasada spójności systemu prawnego i jego logiczności nie pozwala na taki kierunek wykładni analizowanych norm prawa.

Dla wykładni przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe istotna jest także wykładnia logiczna art. 11 ust. 2 pkt 2 Pe, posługująca się metodą rozumowania „argumentum a maiori ad minus”- „jeśli wolno więcej to tym bardziej wolno mniej”. Jeśli zatem przepis art. 11d ust. 3 Pe, do którego wprost odnosi się art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, stwarza operatorom systemu przesyłowego uprawnienie do wprowadzenia ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji, nie wprowadzając w nim żadnych ograniczeń m.in. czasowych, to przepis art. 11 ust. 2 pkt 2 Pe wprowadzający te ograniczenia czasowe (maksymalnie do 72 godzin) i rzeczowe (dostarczania i poboru energii), jest niewątpliwie przepisem szczególnym w stosunku do art. 11d ust. 3 Pe, gdyż nie rodzi on sam w sobie uprawnień po stronie operatora systemu przesyłowego do wprowadzenia takich ograniczeń, a jedynie ogranicza jego uprawnienia przyznane mu w przepisie art. 11d ust. 3 Pe. Zatem operator systemu przesyłowego wprowadzając ograniczenia, o jakich mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, działa zawsze także w oparciu o przepis art. 11d ust. 3 Pe, gdyż to ten przepis stanowi źródło jego uprawnień do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej nawet jeśli wprost przepis ten nie zostanie powołany w zarządzeniu o wprowadzeniu ograniczeń.

Niedostosowanie się odbiorcy do każdego ograniczenia, dla którego podstawę stanowił przepis art. 11d ust. 3 Pe, a więc także tych wprowadzonych z powołaniem się na regulację art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, gdyż tylko w takich sytuacjach ograniczenia mogą być wprowadzane. Dla zagwarantowania tego bezpieczeństwa istotne więc jest, aby istniały realne instrumenty prawne pozwalające na sankcjonowanie zachowania, które temu bezpieczeństwu zagraża. Jeśli ustawodawca wprowadził możliwość, aby w sytuacji nagłego zagrożenia o bezpieczeństwo systemu energetycznego mógł zadbać operator systemu przesyłowego poprzez ograniczenie poboru energii, to właśnie z punktu widzenia tego bezpieczeństwa konieczne jest, aby istniała także możliwość sankcjonowania wprowadzonych ograniczeń. Jest to szczególnie istotne, aby w nagłej sytuacji, w

której organy państwa nie są jeszcze w stanie podjąć decyzji, istniała możliwość natychmiastowego podjęcia kroków, które uchronią system energetyczny przed katastrofalną i rozległą awarią - tzw. blackoutem.

Z tego względu tak ważne są regulacje ograniczające odbiorców, w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, w poborze energii elektrycznej ze względu na zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Jednak dla swej skuteczności i dla zapewnienia bezpieczeństwa, muszą istnieć gwarancje przestrzegania tych ograniczeń. Tymi gwarantami są m.in. kary pieniężne, które są nakładane na podmioty nieprzestrzegające tych ograniczeń. Administracyjne kary pieniężne nie mają bowiem wyłącznie charakteru sankcji karnych, gdyż ich funkcja nie ogranicza się do represji za naruszenie nakazów bądź zakazów ustawowych, ale równie istotna jest ich funkcja prewencyjna i dyscyplinująca, motywująca adresatów norm sankcjonowanych do ich respektowania.

Jeśli bowiem przyjąć wykładnię, że sankcji z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe nie podlegają ograniczenia wprowadzone przez (...) na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe., to istnienie tych ostatnich regulacji nie miałoby najmniejszego sensu, skoro odbiorcy nie musieliby się do nich dostosowywać, a więc mogliby w stanach zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej nie respektować ograniczeń wprowadzanych przez operatora systemu przesyłowego. Taka interpretacja byłaby całkowicie pozbawiona sensu, bo to właśnie podjęcie natychmiastowych działań, w tym jak najszybsze zmniejszenie poboru mocy w razie jego ograniczeń, jest najistotniejsze w sytuacji istnienia realnego zagrożenia.

Zatem brak powiązania uprawnienia (...) wynikającego z art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe z sankcją z art. 56 ust. 2 pkt 3a Pe czyniłby te uprawnienia operatora pozbawionymi sensu a regulacja zawarta w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe nie miałaby racji bytu.

Dla wzmocnienia argumentacji o sankcjonowaniu przepisem art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe wprowadzonych przez (...) na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe ograniczeń warto także wskazać, że organem regulacyjnym, który na mocy ustawy uprawniony jest do kontroli przestrzegania przez odbiorców ograniczeń maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej wprowadzonych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego kraju jest Prezes URE (art. 11 ust. 4 i 5 Pe). Konsekwencją tego jest również uprawnienie Prezesa URE do nałożenia kary pieniężnej na podmioty nie respektujące wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii (art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe).

Zdaniem Sądu możliwą podstawą prawną odpowiedzialności odbiorców za niedostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez operatora systemu przesyłowego na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe może być również przepis art. 11c ust. 3 Pe, do którego także odwołuje się art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe. Przepis ten stanowi, że operator systemu elektroenergetycznego powiadamia niezwłocznie ministra właściwego ds. gospodarki oraz Prezesa URE m.in. o podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Jeśli więc przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe sankcjonuje niestosowanie się do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w oparciu o tę właśnie regulację art. 11c ust. 3 Pe., to niewątpliwie można przyjąć, że ustawodawca w ten sposób sankcjonuje ograniczenia wprowadzone także na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe przez operatora systemu przesyłowego. Wprawdzie przepis art. 11c ust. 3 Pe sam w sobie nie stanowi podstawy do wprowadzenia ograniczeń przez operatora systemu przesyłowego, ale wskazuje na ograniczenia już wprowadzone przez tego operatora („o podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia zagrożenia”), a tym samym możliwe jest powiązanie sankcji z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe z ograniczeniami wprowadzonymi w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, do którego art. 11c ust. 3 Pe niewątpliwie się odnosi.

W świetle powołanych norm prawnych analiza ustalonego w sprawie stanu faktycznego wskazuje, że nałożenie na powoda kary pieniężnej znajduje uzasadnienie w treści przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe. Brak więc podstaw do przyjęcia argumentacji powoda, iż przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe nie sankcjonuje naruszenia ograniczeń wprowadzonych w dniach 10 -11 sierpnia 2015 r. przez (...) na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe i art. 11d ust. 3 Pe.

Zdaniem Sądu brak także argumentów natury społecznej, ekonomicznej lub moralnej, które pozwalałyby odstąpić od dokonanej powyżej wykładni. Przedstawiona wykładnia nie prowadzi do rażąco niesprawiedliwych lub irracjonalnych

konsekwencji. Akcentuje jednoznaczną wolę ustawodawcy do zapobiegania zagrożeniom, ale i eliminacji już powstałych zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.

Z tego względu podnoszone w odwołaniu zarzuty naruszenia art. 56 ust.1 pkt 3a, art. 11, 11c ust.2 pkt.2 oraz art.11d ust.3 Pe należało uznać za nietrafne.

Powód zarzucił, że Prezes URE błędnie ustalił, że powód nie zastosował się do w dniach 10-12 sierpnia 2015r. do ograniczeń w poborze energii elektrycznej, podczas gdy powód niezwłocznie podjął działania w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej. W odniesieniu do tego zarzutu Sąd wskazuje, że z dokumentacji przedstawionej przez (...) bez wątplenia wynika, że powód nie dostosował się do wprowadzonych przez (...), a następnie przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. ograniczeń poboru energii elektrycznej w dniach 10-12 sierpnia 2015r. dla swoich obiektów zlokalizowanych w O., R. i G., co podlega sankcji przewidzianej w art.56 ust. 1 pkt 3a Pe. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż powód podjął działania, aby zminimalizować zużycie energii w kolejnych dniach, lecz w dniach 10-12 sierpnia 2015 r. doszło jednak do przekroczeń poboru energii w stosunku do wartości ustalonych w Planach ograniczeń. Prezes URE wymierzył przedsiębiorcy karę wyłącznie za przekroczenia, do których doszło w dniach 10-12 sierpnia 2015 r. i nie kwestionował faktu iż w dniach 13-31 sierpnia 2015 r. powód stosował się nieprzerwanie do wprowadzonych ograniczeń.

Powód jako odbiorca o mocy umownej powyżej 300 kW był objęty tzw. Planem ograniczeń. Procedura ustalania planów ograniczeń unormowana została w Rozporządzeniu w sprawie ograniczeń z dnia 23 lipca 2007 r., a rozporządzenia Rady Ministrów są źródłami powszechnie obowiązującego prawa. Nie ulega wątpliwości, iż przepisy § 8 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 oraz § 12 ust. 1 Rozporządzenia statuują obowiązek odbiorców do dostosowania się do obowiązujących ich planów ograniczeń. W § 3 ust. 4 Rozporządzenia wskazano, jakie są granice wprowadzenia ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub dostarczaniu ciepła. Natomiast w myśl § 6 pkt 1 Rozporządzenia wymienieni zostali odbiorcy, którzy ze względu na wielkość mocy umownej określonej w umowach oraz swoje przeznaczenie podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami. Powód jako przetwórca mleka surowego nie należy do podmiotów objętych ochroną przez wprowadzanymi ograniczeniami na podstawie powyższych przepisów. Jednakże, na podstawie § 9 Rozporządzenia w sprawie ograniczeń jest również możliwe ustalenie poziomów zasilania dla poszczególnych stopni ograniczeń w taki sposób, aby konieczność zmniejszenia poboru energii nie zakłóciła działalności danego podmiotu. Powyższe wymaga od odbiorców współdziałania z (...) na etapie tworzenia planów ograniczeń, które są aktualizowane corocznie. Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, powodowi corocznie przedstawiane były przez (...) Plany ograniczeń dla jego obiektów, do których Przedsiębiorca nie zgłaszał uwag. Zaniedbania w zakresie zweryfikowania Planów ograniczeń pod kątem zapotrzebowania energetycznego powoda należy uznać za szczególnie naganne w sytuacji gdy, jak twierdzi powód, dostosowanie się do poziomu poboru energii przewidzianego w planie było niemożliwe ze względu na stosowany proces technologiczny. W interesie powoda leżało współdziałanie z (...) w taki sposób, aby ustalony dla niego plan ograniczeń uwzględniał zapotrzebowanie energetyczne powoda i związane z nim odpowiednie wartości poboru energii dla poszczególnych stopni zasilania. (...) nie posiada bowiem wiedzy o zapotrzebowaniu odbiorców w tym zakresie. Jeśli istotnie powód nie miał możliwości ograniczenia poboru energii do wartości wskazanych w planach, powinien to zgłosić do (...) na etapie sporządzania Planów ograniczeń. Tym bardziej, że powód nie wskazywał, aby pomiędzy ostatnim uaktualnionym planem ograniczeń a ograniczeniami wprowadzonymi w sierpniu 2015 r. zaszły jakiegokolwiek zmiany okoliczności faktycznych, uzasadniające zmiany wartości mocy bezpiecznej dla punktów poboru energii, w których powód przekroczył przewidziane w planach ograniczeń poziomy poboru energii elektrycznej. Zgodnie z przepisem art. 355 § 2 k.c. od powoda jako od podmiotu profesjonalnego można wymagać podwyższonego poziomu staranności w prowadzonej działalności gospodarczej. Tym bardziej, że powód prowadzi działalność produkcyjną na wielką skalę, zatrudniając wysoko wyspecjalizowany personel, zatem bez wątplenia miał możliwość ustalenia wymaganej mocy bezpiecznej, która uchroniłaby go przed stratami materialnymi i jednocześnie zapobiegła dopuszczeniu się przekroczeń w poborze energii na podstawie właściwie ustalonych planów. W tej sytuacji stwierdzić należało, że powód nie weryfikując przesłanych mu Planów ograniczeń, nie dochował należytej staranności jakiej należy wymagać od podmiotu gospodarczego prowadzącego

działalność na wielką skalę. Mimo, iż brak jest regulacji prawnej nakładającej na odbiorców obowiązek weryfikacji planu ograniczeń, to powód, mając świadomość występujących w odniesieniu do należących do niego obiektów okoliczności, powinien we własnym interesie podejmować działania w celu dostosowania planów ograniczeń do zapotrzebowania na energię jego obiektów. W przypadku zaniechania weryfikacji planu ograniczeń powód powinien liczyć się z koniecznością ponoszenia konsekwencji przewidzianych w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe. Myli się zatem powód twierdząc, że naruszenie wprowadzonych ograniczeń w poborze energii nastąpiło nie jako rezultat działania lub zaniechania powoda, a powstało przez wpływ czynników zewnętrznych. W ten sposób powód próbuje uchylić się od odpowiedzialności za niedopilnowanie kwestii ustalenia z (...) odpowiednich Planów ograniczeń. Bez wątpienia to na skutek zaniechania powoda Plany ograniczeń ustalone na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. nie odpowiadały jego potrzebom, co skutkowało przekroczeniem poboru energii elektrycznej. W tym kontekście Sąd nie zaprzecza, że w sierpniu 2015 r. powód podjął wszelkie możliwe działania, aby jak najszybciej zminimalizować zużycie energii w swoich zakładach, jednakże ze względu na nieodpowiednie wartości mocy bezpiecznej w Planie ograniczeń, działania te nie mogły doprowadzić do dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, tak aby jednocześnie nie doszło do strat po stronie powoda oraz zmarnowania zamówionego u dostawców mleka surowca. Powód zatem nie został ukarany bezpośrednio za niepodjęcie działań ograniczających zużycie energii w sierpniu 2015 r. lecz za nie stosowanie się do obowiązujących Planów ograniczeń w związku z sytuacją jaka miała miejsce w sierpniu 2015 r. Podkreślenia wymaga, że ukształtowana na gruncie Prawa energetycznego odpowiedzialność ma charakter obiektywny. Do nałożenia kary wystarczające jest stwierdzenie naruszenia bez konieczności ustalania winy podmiotu zobowiązanego. Podnoszone przez powoda okoliczności wynikające z charakteru prowadzonej działalności gospodarczej mogą mieć znaczenie łagodzące i rzutować jedynie na obniżenie wysokości nałożonej kary, lecz w żadnym wypadku nie mogą stanowić podstawy do uchylenia zaskarżonej decyzji.

Warto w tym miejscu wskazać, że głównym zadaniem (...) jest bilansowanie systemu elektroenergetycznego, w tym równoważenie bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym. Stąd w przypadku ograniczeń w dostawach energii (wynikających ze zmniejszonej produkcji energii) konieczne jest także wprowadzenie przez (...) ograniczeń w jej poborze (ograniczenie zużycia). W oparciu o indywidualne plany ograniczeń, takie jak te, które zostały przedstawione powodowi, (...) otrzymuje od każdego z operatorów tworzone przez nich zbiorcze plany ograniczeń. Na ich podstawie (...) decyduje, jaki poziom ograniczenia mocy może zostać osiągnięty przy każdym z wprowadzanych stopni zasilania. Może więc w oparciu o te dane, w sposób adekwatny dostosować wprowadzane ograniczenia w poborze mocy (ustalić właściwy stopień zasilania adekwatny do stwierdzonych ograniczeń w produkcji energii) do poziomu produkcji energii (zazwyczaj ograniczonego w przypadku wprowadzanych ograniczeń). To ograniczenie poboru powinno być każdorazowo dostosowane do poziomu faktycznych mocy wytwórczych i aby dokonać zbilansowania systemu w takich sytuacjach, konieczne jest precyzyjne określenie do jakiego poziomu ograniczenia poboru mocy, może doprowadzić każdy z wprowadzonych stopni zasilania. Jeśli wystarczające jest ograniczenie poboru mocy, jakie jest przewidywane na poziomie 15 stopnia zasilania, to nie ma potrzeby wprowadzać skrajnego ograniczenia na poziomie 20 stopnia zasilania. Dlatego tak ważna jest dbałość odbiorców o to, aby Plan ograniczeń odpowiadał ich zapotrzebowaniu na energię, gdyż niedostosowanie się do ograniczeń już po ich wprowadzeniu prowadzić może do istotnych zagrożeń i zakłóceń w pracy krajowego systemu elektroenergetycznego.

Odnosnie zarzutu powoda, iż Plan ograniczeń dla obiektu położonego przy ul. (...) w O. nie został mu doręczony w 2014 r., Sąd wskazuje, że powód nie podnosił tego argumentu na etapie postępowania administracyjnego, zatem należy go uznać za spóźniony i mający na celu uchylenie się od odpowiedzialności. Gdyby nawet hipotetycznie przyjąć, że powód takiego Planu nie otrzymał, to powinien on był wyjaśnić tę kwestię u (...), gdyż Plan ograniczeń był mu doręczany corocznie. Również bezzasadny jest argument powoda, iż Plan ograniczeń dla obiektu przy ul. (...) w O. nie mógł być do niego wysłany skoro dopiero w listopadzie 2014 r. powód zawarł umowę z (...) dla tego obiektu. Sąd wskazuje, że z zebranego materiału dowodowego wynika, iż powód posiadał wcześniej dla tego obiektu umowę sprzedaży i świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej zawartą z (...) w dniu 1 czerwca 2007 r. nr (...) i na podstawie tej umowy powód także był objęty Planami ograniczeń.

Bezzasadne są zarzuty naruszenia art. 2 i 32 Konstytucji RP oraz art. 355 § 2 k.c. W ocenie Sądu specyfika działalności powoda nie zwalniała go odpowiedzialności za dopuszczenie się przekroczenia ograniczeń wprowadzonych na podstawie Planów ograniczeń, których weryfikacji powód zaniechał, powód nie należy bowiem do podmiotów określonych w § 6 ust.1 Rozporządzenia w sprawie ograniczeń z 2007 r. Powód nie przedstawił również dowodów na powoływaną okoliczność, iż rzekomo Prezes URE odstąpił od wymierzania kar innym podmiotom z branży mleczarskiej. Powód wskazując ten argument, powinien powołać konkretne podmioty, których Prezes URE nie ukarał mimo, iż dopuściły się przekroczeń w poborze energii. Tymczasem powód powołał się tylko ogólnie na „inne podmioty z branży mleczarskiej”. Jednocześnie Sąd wskazuje, że w tutejszym Sądzie rozpatrzone zostało już odwołanie innego podmiotu z branży mleczarskiej, który został przez Prezesa URE ukarany ze przekroczenia ograniczeń wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. (wyrok SOKiK z dnia 19 marca 2019 r. sygn. akt XVII AmE 60/17). Powód nie wykazał zatem, że naruszona została zasada równego traktowania.

Odnosnie nie uwzględnienia argumentu powoda, iż punkt poboru energii w G. w 2015 r. należał do firmy (...) sp. z o.o., Sąd wskazuje, że istotnie spółka ta została przez (...) Polska przejęta dopiero w 2016 r. Jednak zgodnie z art. 494 § 1 k.s.h. spółka przejmująca wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. Mimo, iż przyczyna powstania zobowiązania miała miejsce jeszcze w 2015 r. na powodzie spoczywa więc odpowiedzialność za naruszenia karno-administracyjne tego podmiotu powstałe już po przejęciu spółki na podstawie decyzji Prezesa URE z dnia 31 października 2018 r.

Odnosnie zarzutu powoda, że OSP ustalił zbyt krótki czas na dostosowanie się odbiorców do wprowadzonych ograniczeń, Sąd wskazuje, że nie jest władny do oceniania i kwestionowania działań OSP, gdyż działania podejmowane przez OSP wynikają z uprawnień operatora określonych w przepisach. Wskazać należy, iż wprowadzenie ograniczeń wynikało ze nagłego charakteru stwierdzenia zagrożenia, któremu nie można było zapobiec w inny, mniej dolegliwy i kategoryczny sposób. W okresie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, gdy nie obowiązywało jeszcze rozporządzenie Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r., operatorzy systemu elektroenergetycznego mogli wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej na podstawie swych władczych działań. Podobnie Prezes URE nie ma kompetencji do oceny działań OSP podejmowanych w dniu 10 sierpnia 2015 r. Do kompetencji Prezesa URE należy jedynie wymierzenie kar na podstawie art. 56 ust. 1 Pe w przypadku dopuszczenia się przez dany podmiot czynu określonego w tym przepisie. Z określonego w dyspozycji art. 56 ust. 1 Pe obiektywnego i niezależnego od winy przedsiębiorcy charakteru odpowiedzialności karno-administracyjnej wynika, że Prezes URE nie może samowolnie zaniechać stosowania tego przepisu, na przykład na podstawie opinii, że działania OSP były nieadekwatne.

W niniejszej sprawie brak również podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art.56 ust.6a Pe. Zgodnie z tym przepisem Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Zgodnie z literalną wykładnią tego przepisu odstąpienie od wymierzenia kary stanowi uprawnienie Prezesa URE w przypadku łącznego spełnienia wymienionych w nim przesłanek. Skoro więc przepis art. 56 ust. 6a Pe nie ma charakteru obligatoryjnego, nie można czynić pozwanemu zarzutu, iż nie skorzystał z określonego w uprawnienia. Jednoznaczne stanowisko w tym zakresie wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 listopada 2019 r. sygn. akt I NSK 95/18. Niezależnie od powyższego Sąd nie dopatrył się w sprawie spełnienia przesłanek do odstąpienia przez Prezesa URE od wymierzenia kary, ponieważ szkodliwość społeczna stwierdzonego naruszenia nie była znikoma. W przypadku przekroczenia ograniczeń poboru energii elektrycznej, o stopniu szkodliwości decyduje sam charakter czynu i jego znaczenie dla zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w skali całego kraju. Należy bowiem mieć na uwadze, że energia elektryczna we współczesnym świecie jest niezbędna dla funkcjonowania wszystkich obszarów aktywności zarówno państwa jak i każdego z członków społeczeństwa i nietrudno sobie wyobrazić, jak katastrofalne mogą być skutki niekontrolowanych blackoutów, spowodowanych przekroczeniami krytycznych wartości podstawowych parametrów technicznych pracy systemu elektroenergetycznego na znacznym obszarze kraju. Stąd tak konieczna jest eliminacja zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, do jakiego prowadzi skumulowanie jednostkowych przekroczeń mocy przez wielu odbiorców. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu poboru energii przez jednego z

odbiorców jest wprawdzie często jedynie niewielkim elementem całkowitego przekroczenia. Jednak w ostateczności może ono doprowadzić do przeciążenia systemu elektroenergetycznego i jego niekontrolowanych wyłączeń, niemniej w takich sytuacjach nie sposób określić, który z odbiorców dopełnił krytycznego przekroczenia. Skutkiem działania każdego z odbiorców niestosującego się do wprowadzonych ograniczeń, w tym powoda, może być zatem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu.

Ze względu na powyższe, z punktu widzenia celu, jakiemu mają służyć ograniczenia w poborze mocy, należy przyjąć, że każde, nawet niewielkie przekroczenie mocy nosi w sobie znaczny stopień szkodliwości. Tym samym w ocenie Sądu, w przypadku przekroczenia przez przedsiębiorcę poboru mocy, zwłaszcza w tak znacznym wymiarze, jak dopuścił się tego powód, nie można uznać, że istnieją podstawy do odstąpienia od wymierzania kary w oparciu o przepis art. 56 ust. 6a Pe, gdyż stopień szkodliwości czynu nie jest znikomy. Fakt dostosowania się powoda do ograniczeń w kolejnych dniach ich obowiązywania został uwzględniony przez Prezesa URE, gdyż powód został ukarany proporcjonalnie do przekroczeń, których dopuścił się w dniach 10-12 sierpnia 2015r. Gdyby powód zaniechał dostosowania się do ograniczeń w kolejnych dniach, kara byłaby wyższa, gdyż jej wymiar był obliczony w oparciu o ilość MW pobranych przez powoda ponad wartości określone w Planie ograniczeń.

Powód kwestionował też sposób obliczania kary przez Prezesa URE. Jego zdaniem bezzasadnie Prezes URE jako mnożnik przy obliczaniu kary przyjął cenę rozliczeniową 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym tj. 1 500 zł w dniu 7 stycznia 2016 r., dodatkowo podwojonej z tytułu sankcji, pomnożonej przez wartość przekroczenia przez powoda mocy w MW w poszczególnych godzinach doby. Zdaniem powoda przyjęty mnożnik powinien być niższy, gdyż cena 1 MW energii elektrycznej w sierpniu 2015r. oscylowała w okolicach 200 zł (średnia cena sprzedaży energii elektrycznej wówczas wynosiła 169,99zł/MW). W ocenie Sądu argumenty te nie mają żadnego znaczenia dla sprawy. Mnożnik przyjęty przez Prezesa URE nie musiał odnosić się do ceny 1 MW energii elektrycznej w sierpniu 2015r. Prezes URE ma dowolność w ustalaniu wymiaru kary według ustalonych przez siebie mnożników, jeśli tylko kryteria wymierzania kary zapewnią proporcjonalność kary do stwierdzonego naruszenia i mieścić się będą w granicach wyznaczonych przez art. 56 ust. 3 Pe. Zgodnie z tym przepisem wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Zatem maksymalna kara jaką mógłby wymierzyć Prezes URE powodowi wynosi (...) zł. Zaletą przyjętego przez Prezesa URE sposobu obliczania kary jest możliwość wymierzania jej każdemu podmiotowi proporcjonalnie do stwierdzonego naruszenia, stosownie do ponadnormatywnego zużycia energii w sierpniu 2015r. Zatem Sąd aprobuje metodę wyliczania kary przyjętą przez Prezesa URE jako zapobiegającą różnemu traktowaniu podmiotów dopuszczających się takiego samego naruszenia.

W ocenie Sądu brak argumentów za przyjęciem stanowiska powoda, iż Prezes URE nieprawidłowo uwzględnił przesłanki wymiaru kary określone w art. 56 ust. 6 Pe. Wysokość kary nałożonej zaskarżoną decyzją jest adekwatna do naruszenia powoda, stopnia zawinienia oraz szkodliwości społecznej czynu. Wysokość kary jest także odpowiednia przy uwzględnieniu wysokich przychodów powoda w 2017 r., które wyniosły (...) zł. Osiągnięty w tym czasie przez powoda zysk wyniósł natomiast (...) zł, co oznacza, że uiszczenie wymierzonej kary w wysokości 94 045 zł nie doprowadzi do załamania sytuacji finansowej Przedsiębiorcy. Wystarczy wskazać, że nałożona kara została ustalona z uwzględnieniem rzeczywistego poziomu przekroczenia przez powoda obowiązujących ograniczeń, a jej wymiar odpowiada zaledwie ok. (...) przychodu Przedsiębiorcy. W ocenie Sądu kara pieniężna w wysokości ustalonej w decyzji nie przekracza możliwości finansowych powoda, spełnia swoją funkcję represyjną, wychowawczą i prewencyjną i będzie oddziaływać na powoda zapobiegając podobnemu zachowaniu w przyszłości.

Odnośnie podniesionych w odwołaniu zarzutów naruszenia przepisów art. 7, 77 i 80 k.p.a. w ocenie Sądu wskazać należało, iż Prezes URE w sposób wszechstronny i wyczerpujący przeanalizował zebrany materiał dowodowy, przedstawiając istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty i wyjaśniając przyczyny ich uwzględnienia bądź pominięcia. Sąd powyżej odniósł się do argumentów powoda mających wskazywać na rzekome naruszenie przez Prezesa URE zasad logicznego rozumowania. Ponadto wskazać należało, że zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, według reguł kontradiktoryjnego postępowania cywilnego. W prowadzonym postępowaniu odwoławczym SOKiK nie ogranicza się wyłącznie do badania

legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowo-administracyjnym. SOKiK zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu obowiązujących w postępowaniu cywilnym zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązków stron w postępowaniu dowodowym. W świetle powyższego nawet gdyby przyjąć, iż w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych to, o ile nie stanowią one podstawy do stwierdzenia nieważności decyzji, nie mogą one prowadzić do uchylenia decyzji i nie mogą być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku sygn. akt III CRN 120/91 OSNC 1992 Nr 5, poz. 87; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 roku sygn. akt I CKN 265/98 OSP 2000 Nr 5 poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 roku sygn. akt 351/99 OSNC 2000 Nr 3 poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98 LEX Nr 52708; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 roku, sygn. akt III SZP 2/05 OSNP 2006/19-20/312).

Z uwagi na dokonane ustalenia Sąd, na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął zgłoszone przez powoda dowody w zakresie przekraczającym informacje znajdujące się w aktach postępowania administracyjnego poprzedzającego wydanie zaskarżonej decyzji, jako dotyczące faktów bezspornych lub nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Po zapoznaniu się ze stanowiskami stron, Sąd uznając, że w świetle przytoczonych przez strony twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych przeprowadzenie rozprawy nie było konieczne, na podstawie art.148¹ § 1 k.p.c. rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia oddalił odwołanie, jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c., stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia odwołania.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz